

KANCELARIA SENATU

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, dnia 18 grudnia 2017 r.

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej
oraz niektórych innych ustaw**

(druk nr 690)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa z dnia 14 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz niektórych innych ustaw jest odpowiedzią na uzasadnioną opinię Komisji Europejskiej skierowaną w dniu 17 maja 2017 r. do Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 258 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w związku z brakiem zawiadomienia o środkach transpozycji do prawa krajowego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/51/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. zmieniającej dyrektywy 2003/71/WE i 2009/138/WE oraz rozporządzenia 1060/2009, 1094/2010 i 1095/2010 w zakresie uprawnień Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych) oraz Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych) (Omnibus II).

Dyrektywa Wypłacalność II i dyrektywa Omnibus II zostały implementowane do krajowego porządku prawnego ustawą z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Transpozycję przepisów dyrektywy Wypłacalność II stanowiły także rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 2015 r. w sprawie szczegółowego sposobu wyliczenia wysokości marginesu wypłacalności oraz minimalnej wysokości kapitału gwarancyjnego oraz rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2015 r. w sprawie szczegółowego

sposobu obliczania podstawowego kapitałowego wymogu wypłacalności według formuły standardowej.

Według opinii Komisji Europejskiej, do polskiego porządku prawnego nie zostały przetransponowane:

- 1) przepisy dotyczące wewnętrznych zakładów ubezpieczeń i wewnętrznych zakładów reasekuracji, zawierające definicje tych podmiotów, wymogi informacyjne wobec organu nadzoru oraz wysokość dolnego progu minimalnego wymogu kapitałowego;
- 2) przepis dający organowi nadzoru możliwość wydania zakazu swobodnego rozporządzania aktywami umiejscowionymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek organu nadzorczego z innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, który sprawuje nadzór nad zakładem ubezpieczeń lub zakładem reasekuracji wykonującym działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział lub na zasadzie swobody świadczenia usług;
- 3) przepisy określające zasady koasekuracji w Unii Europejskiej;
- 4) środki przejściowe dotyczące:
  - a) zbywalnych papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych opartych na pożyczkach przekształconych, które to papiery zostały wyemitowane przed dniem 1 stycznia 2011 r,
  - b) instrumentów kapitałowych nabytych do dnia 1 stycznia 2016 r.

W art. 1 w pkt 1 w lit. a noweli zaproponowano dodanie do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej definicji koasekuratora wiodącego – zakładu ubezpieczeń wybranego spośród uczestników umowy koasekuracyjnej do realizacji czynności określonych w tej umowie w imieniu własnym i pozostałych zakładów ubezpieczeń współubezpieczających.

W art. 1 w pkt 1 w lit. b noweli zdefiniowano podmiot finansowy, rozumiany jako instytucję kredytową, instytucję finansową, przedsiębiorstwo pomocniczych usług bankowych, zakład ubezpieczeń, zakład reasekuracji, dominujący podmiot ubezpieczeniowy, firmę inwestycyjną oraz dominujący podmiot nieregulowany.

Zgodnie z kolei z art. 3 ust. 1 pkt 53a i 53b ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (art. 1 pkt 1 lit. c noweli), wewnętrznym zakładem ubezpieczeń oraz wewnętrznym zakładem reasekuracji jest odpowiednio – zakład ubezpieczeń albo zakład reasekuracji, którego akcjonariuszem lub udziałowcem jest:

- a) podmiot finansowy niebędący zakładem ubezpieczeń albo zakładem reasekuracji albo niewchodzący w skład grupy, w skład której wchodzi zakłady ubezpieczeń lub zakłady reasekuracji, albo
- b) podmiot niebędący podmiotem finansowym

– którego celem jest ubezpieczanie wyłącznie ryzyk podmiotu lub podmiotów będących jego akcjonariuszami lub udziałowcami lub podmiotów grupy, w skład której wchodzi.

Na podstawie art. 174a ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, organ nadzoru będzie mógł na wniosek założycieli albo zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji, w drodze decyzji, uznać zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji za wewnętrzny zakład ubezpieczeń lub wewnętrzny zakład reasekuracji, jeżeli spełnione zostaną wskazane wyżej przesłanki. Jeśli zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji przestanie spełniać wymogi w zakresie uznania go za zakład wewnętrzny, poinformuje o tym organ nadzoru i dostosuje swoją działalność do wymogów określonych w ustawie dla zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji niebędącego wewnętrznym zakładem ubezpieczeń lub wewnętrznym zakładem reasekuracji.

W art. 2 noweli zaproponowano zmiany w art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych. Zmiany dotyczą liczby członków zarządu Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych (KUKE S.A.). Zaproponowano, aby Zarząd KUKE S.A. składał się z nie więcej niż czterech członków (dotychczas powinien składać się z czterech członków). Konsekwencją zmiany w art. 5 ust. 2a jest uchylenie art. 5 ust. 3b zobowiązującego KUKE S.A. do podjęcia czynności mających na celu uzupełnianie składu zarządu do 4 osób. Proponuje się także uchylenie art. 5 ust. 3a, zgodnie z którym Zarząd KUKE S.A. jest zdolny do prowadzenia spraw spółki i podejmowania uchwał, jeżeli liczba jego członków wynosi nie mniej niż trzy osoby.

W art. 3 wprowadza się korektę w art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o obligacjach. Polega ona na ustaleniu minimalnej wartości nominalnej obligacji podporządkowanej na poziomie 400 tys. zł. lub równowartości tej kwoty wyrażonej w innej walucie, ustalonej przy zastosowaniu średniego kursu tej waluty ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w dniu podjęcia decyzji emitenta o emisji.

Regulacja ta obejmuje banki krajowe, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową, domy maklerskie, o których mowa

w art. 98 ust. 3 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, zakłady ubezpieczeń oraz zakłady reasekuracji.

Na podstawie przepisu przejściowego zawartego w art. 4 noweli, art. 22 ust. 2 ustawy o obligacjach nie będzie miał zastosowania do obligacji podporządkowanych jeżeli dzień udostępnienia propozycji ich nabycia lub udostępnienia do publicznej wiadomości prospektu emisyjnego lub memorandum informacyjnego przypada przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa uchwalona przez Sejm na 54. posiedzeniu w dniu 14 grudnia br. pochodziła z przedłożenia rządowego (druk sejmowy nr 2068, wpłynął do Marszałka Sejmu w dniu 23 listopada 2017 r.). Rada Ministrów zadeklarowała, że projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Projekt ustawy skierowany został do I czytania w Komisji Finansów Publicznych. W toku prac nad projektem, wprowadzono do niego poprawkę polegającą na uchyleniu ust. 5 w art. 366 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Za przyjęciem ustawy głosowało 427 posłów, przy braku głosów przeciw i wstrzymujących się.

III. Uwagi szczegółowe

W art. 1 w pkt 10 noweli zaproponowano uchylenie art. 366 ust. 5 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Zmiana ta ma wejść w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia opiniowanej ustawy.

Ustęp 5 został dodany do art. 366 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej ustawą z dnia 29 września 2017 r. o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, która wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

Art. 1 pkt 10 noweli wywoła więc założony skutek prawny (uchyli ust. 5 w art. 366 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej) pod warunkiem, że wejdzie w życie najwcześniej 1 stycznia 2018 r. Co więcej, jego wejście w życie przed tą datą

spowoduje, że art. 366 ust. 5 nie zostanie wyeliminowany, bowiem stanie się on prawem obowiązującym już po wejściu w życie przepisu, który miał go uchylić a *de facto* trafił w próżnię.

Ze względu na terminarz posiedzeń Sejmu, jedynym rozwiązaniem, które temu zapobiegnie, jest odłożenie terminu ogłoszenia ustawy w ten sposób, aby art. 1 pkt 10 noweli wszedł w życie 1 stycznia 2018 r.

Maciej Telec
Główny legislator